

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Elektronisch procederen bij de bestuursrechter

Groothuis, M.M.

Citation

Groothuis, M. M. (2009). Elektronisch procederen bij de bestuursrechter. *Computerrecht*, (3), 9. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/14672>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/14672>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Elektronisch procederen bij de bestuursrechter: nieuwe ontwikkelingen

104 Op 14 februari 2009 heeft de Nederlandse regering het wetsvoorstel voor de Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter aan de Tweede Kamer gezonden.¹ Hiermee wordt een nieuwe component toegevoegd aan het juridisch raamwerk voor de elektronische overheid. Aanleiding voor dit voorstel is de groeiende behoefte aan elektronisch verkeer met de bestuursrechter. Het doel is een wettelijke grondslag voor deze vorm van communiceren en procederen te creëren en de bestaande rechtsonzekerheid over dit onderwerp weg te nemen.

Het voorstel bevat een algemene regeling voor het elektronisch verkeer met de bestuursrechters, meer specifiek de rechtbanken als bestuursrechters, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het bedrijfsleven, alsmede de gerechtshoven als belastingrechters rechtsprekend in hoger beroep en de Hoge Raad als belastingrechter rechtsprekend in cassatie. Een kernbepaling is het nieuwe art. 8:40a Awb. Dit verklaart afdeling 2.3 Awb van overeenkomstige toepassing op verkeer met de bestuursrechter en bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld over het elektronisch verkeer met de bestuursrechter. Afd. 2.3 Awb regelt onder welke voorwaarden verkeer langs elektronische weg tussen burgers en bestuursorganen mogelijk is. Twee beginselen staan daarbij centraal. Ten eerste het beginsel van nevenschikking: naast de elektronische weg staat voor burgers ook de papieren weg open. Ten tweede het beginsel van 'betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid'. Hiermee wordt verwezen naar een gedifferentieerd stelsel van eisen, in de literatuur aangeduid als eisen van behoorlijk ICT-gebruik: integriteit, authenticiteit, transparantie, beschikbaarheid, flexibiliteit en vertrouwelijkheid.

Het nu ingediende wetsvoorstel sluit aan bij recente ontwikkelingen in het

burgerlijk procesrecht. In dit verband kan worden gewezen op de Wet afschaffing procureaat en invoering elektronisch berichtenverkeer, dat elektronisch verkeer met de burgerlijke rechter mogelijk maakt.² Ook in enkele andere Europese landen is wetgeving inzake elektronisch verkeer met de rechter tot stand gekomen of wordt deze voorbereid. Zo regelt het voorstel voor de Belgische Wet betreffende de elektronische procesvoering³ de wijze waarop de door de wetten of reglementen voorgescreven processtukken elektronisch worden aangemaakt, neergelegd, betekend, ter kennis gebracht, medegedeeld, bewaard en geraadpleegd in het kader van een gerechtelijke procedure. Krachtens dit wetsvoorstel mag, behoudens andersluidende wettelijke bepalingen, niemand verplicht worden via de elektronische weg proceshandelingen te stellen of documenten met betrekking tot proceshandelingen te ontvangen.

Het voorstel voor de Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter biedt belangrijke voordelen voor burgers, bedrijven en advocaten. Ten eerste vergroot de daarin gecreëerde mogelijkheid tot het elektronisch indienen van beroepschriften de toegankelijkheid van de bestuursrechter. Voorts kan de beschikbaarheid van digitale processtukken bijdragen aan een efficiënter verloop van de beroepsprocedure. Een voorwaarde daarbij is wel dat de door de gerechten aangeboden informatiesystemen voor het uitwisselen van processtukken voldoen aan hoge eisen van betrouwbaarheid: slechts dan zullen de procespartijen en hun advocaten vertrouwen krijgen in de nieuwe mogelijkheden van digitaal procederen. Ook voor bestuursrechters biedt het voorstel kansen. Zo kunnen met de inrichting van digitale dossiers binnen de gerechten aanzienlijke efficiencyvoordelen worden behaald. Daarnaast kunnen gerechten met het elektronisch versturen van oproepen en uitspraken aan de partijen tegemoetkomen aan een

groeiende behoefte onder burgers, bedrijven en advocaten om via internet te communiceren.

Toch kunnen bij het wetsvoorstel ook kanttekeningen worden geplaatst. Een belangrijk aandachtspunt is mijns inziens dat volgens het voorstel elk gerecht zelf het moment kan bepalen waarop het 'de elektronische weg openstelt' en ook zelf technische of andere eisen kan stellen aan het elektronisch verkeer. Uit oogpunt van rechtsgelijkheid is het wenselijk dat de gerechten, na afloop van eventuele pilots, gaan streven naar zoveel mogelijk uniformiteit op dit punt.

Vijfentwintig jaar geleden was de digitalisering van het bestuursrecht nog een onontgonnen terrein. Sindsdien zijn de contouren van de elektronische overheid zichtbaar geworden. Over nog eens 25 jaar zal duidelijk zijn of de elektronische weg uiteindelijk de papieren weg heeft verdrongen en of het wettelijk kader voldoende bescherming heeft geboden aan burgers in hun relaties tot de elektronische overheid.

1 Aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht met regels over elektronisch verkeer met de bestuursrechter (Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter), *Kamerstukken II* 2008/09, 31 867, nr. 1-3.

2 Wet van 20 maart 2008, *Stb.* 2008, 100.

3 Wet van 10 juli 2006 betreffende de elektronische procesvoering, *Belgisch Staatsblad* 7 september 2006. Deze wet is nog niet in werking getreden. Art. 2 tot 38 treden in werking ten laatste op 1 januari 2011 (Wet van 24 juli 2008). Zie ook: H. Van Bossuyt en K. Maenhout, 'De elektronische procesvoering in Phenix', *Rechtskundig Weekblad* 2006-07, nr. 38, 19 mei 2007, p. 1542-1560.